

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Boico Victor,

Judecători – Țurcan Anatolie, Burduh Victor, Stratulat Galina, Bejenaru Iurie,

juducând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către inculpații Tucan Alexandrina și Mastac Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui,

Tucan Alexandrina XXXXX, născută la XXXXX, originară și domiciliată în XXXXX.

Mastac Ion XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 10.02.2014 – 16.12.2016

instanța de apel: 11.01.2017 – 22.05.2017

29.01.2018 – 21.06.2018

12.04.2019 – 22.11.2019

instanța de recurs ordinar: 03.08.2017 – 29.11.2017

04.09.2018 – 05.03.2019

10.02.2020 – 16.11.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 16.12.2016, Mastac Ion a fost achitat de învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 332 alin.(1) și art. 328 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele componentelor de infracțiuni incriminate.

Tucan Alexandrina a fost achitată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele componenței de infracțiune incriminate.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: de către organul de urmărire penală, Alexandrina Tucan se învinuiește în aceia că, ultima, exercitând funcția de secretar al Consiliului comunal Tîntăreni, r-nul Anenii Noi, începând cu 13 octombrie 2011, fiind în conformitate cu prevederile

art.123 alin.(2) Cod penal, persoană publică, căreia prin numire i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorităților publice, încălcând grav prevederile legislației în vigoare, a săvârșit infracțiunea de înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale, și anume fiind persoană publică, autoritate reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local, fiind obligată în virtutea funcției deținute de a aviza proiectele de decizii ale consiliului local contrasemna deciziile, de a elibera extrase sau copii de pe orice act din arhiva consiliului local, să semneze procesele-verbale ale ședințelor consiliului local să păstreze și să aplice după caz sigiliul, a ignorat cerințele legislației în vigoare și cunoscând cu certitudine că la ședința Consiliului Local a com. Tîntăreni că la 06 decembrie 2012, consilierii locali au decis de a transmite cu titlu gratuit fondurile fixe și activele înregistrate ale gimnaziului din s. Tîntăreni din gestionarea Primăriei în gestionare de nivelul 2, Direcției raionale de Educație în conformitate cu restructurarea în sistemul de învățământ, fiind instigată de primarul localității, Ion Mastac, din interese personale, exprimate în acordarea unor servicii ultimului, persoana care a propus-o la funcția de secretară a consiliului înscris în procesul-verbal al ședinței consiliului local din 06 decembrie 2012 și în decizia nr. 09/ 07 anexă la procesul-verbal, date vădit false privind separarea bunului imobil cu nr. cadastral nr. XXXXX (Gimnaziul din s. Tîntăreni) în două bunuri imobile separate, iar ulterior, în baza extrasului deciziei Consiliului local Tîntăreni cu nr. 09/ 07 din 06 decembrie 2012 cu date vădit false, semnat de către Alexandrina Tucan bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX (gimnaziul din s. Tîntăreni) a fost separat în două bunuri imobile, învinuind-o pe Alexandrin Tucan a că a pus în dificultate procesul de instruire și învățatură a elevilor Gimnaziului.

Tot ea, se învinuiește în aceia că știind cu certitudine că la ședința consiliului local a com. Tîntăreni din 06 decembrie 2012, de către consilierii locali s-a adoptat decizia de a forma instituția publică de interes local, pentru organizarea activităților de salubritate „Eco-Clear”, fiind instigată de primarul localității, Ion Mastac, din interese personale, exprimate în acordarea unor servicii ultimului, persoana care a propus-o la funcția de secretară a consiliului a înscris în procesul verbal al ședinței consiliului local din 06 decembrie 2012 și în decizia nr. 09/09 anexă la procesul-verbal, date vădit false privind transmiterea acestei întreprinderi în gestiune terenul cu nr. cadastral XXXXX pentru depozitarea deșeurilor, iar ulterior a întocmit și semnat extrasul din decizia nr. 09/ 09 din 06 decembrie 2012 cu date vădit false precum că Consiliul local a decis de a forma instituția publică de interes

local pentru organizarea activităților de salubritate „Eco-Tîntăreni” cu transmiterea în gestiune a terenului cu nr. cadastral XXXXX pentru depozitarea deșeurilor. Astfel, Alexandrina Tucan se face vinovată că în baza extrasului Deciziei Consiliului local Tîntăreni cu 09/ 09 din 06 decembrie 2012, cu date vădit false, semnat de ultima, a fost înregistrată întreprinderea publică „Eco-Tîntăreni” cu genul de activitate înființarea depozitelor de deșeuri și administrarea acestora, ceea ce contravine intereselor populației acestei comune.

Instanța de fond a constatat că acțiunile lui Alexandrina Tucan au fost încadrate juridic de către organul de urmărire penală în baza prevederilor art. 332 alin. (1) Cod penal, individualizată prin „înscierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, săvârșite din interese personale”.

De asemenea, instanța de fond a stabilit că organul de urmărire penală îl învinuiește pe Ion Mastac că acesta, exercitând funcția de Primar al s. Tîntăreni, rml Anenii Noi, fiind persoană publică, căreia prin alegere i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorităților publice, deci fiind autoritate reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local, fiind obligat în virtutea funcției deținute și art. 29 alin. (1) lit. t) al Legii Republicii Moldova nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, de a constata încălcările legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, să i-a măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, de a sesiza organele de drept, ignorând grav cerințele legislației în vigoare, a organizat înscierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale, în următoarele circumstanțe:

Așadar, Ion Mastac se învinuiește că știind cu certitudine despre faptul că la ședința consiliului local a com. Tîntăreni din 06 decembrie 2012, Consilierii locali au decis de a transmite cu titlu gratuit fondurile fixe și activele înregistrate ale gimnaziului din s. Tîntăreni din gestionarea Primăriei în gestionare de nivelul 2, Direcției raionale de Educație în conformitate cu restructurarea în sistemul de învățământ, din interes personal, exprimat în ridicarea autorității sale, față de consăteni, potențiali alegători la următoarele alegeri, a organizat prin intermediul secretarei consiliului local Alexandrina Tucan, de a înscrie în procesul-verbal al ședinței Consiliului Local din 06 decembrie 2012 și în Decizia nr. 09/07, anexă la procesul-verbal, date vădit false privind separarea bunului imobil nr. cadastral XXXXX (gimnaziul din s. Tîntăreni) în două bunuri imobile separate, iar în baza extrasului Deciziei Consiliului local Tîntăreni cu

nr.09/07 din 06 decembrie 2012 cu date vădit false, semnat de către secretara Consiliului Alexandrina Tucan, bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX (gimnaziul din s. Tîmțăreni) a fost separat în două bunuri imobile separate, punând în dificultate procesul de instruire și învățatură a elevilor gimnaziului.

La fel, prima instanță a stabilit că tot Ion Mastac se învinuiește în faptul că știind cu certitudine, că la ședința Consiliului local al com. Tîmțăreni din 06 decembrie 2012 de către consilierii locali s-a adoptat decizia de a forma instituția publică de interes local pentru organizarea activităților de salubritate „Eco Clear”, din interes personal, exprimat în ridicarea autorității sale față de consăteni, potențiali alegători la următoarele alegeri, a organizat prin intermediul secretarei Consiliului local, Alexandrina Tucan, de a înscrie în procesul-verbal al ședinței Consiliului local din 06 decembrie 2012 și în Decizia nr. 09/09 anexă la procesul-verbal, date vădit false privind transmiterea acestei întreprinderi în gestiune terenul cu nr. cadastral XXXXX, pentru depozitarea deșeurilor, iar ulterior din interes personal indicat mai sus, a organizat prin intermediul secretarei Consiliului local, Alexandrina Tucan, întocmirea și semnarea a extrasului Deciziei nr. 09/09 din 06 decembrie 2012 cu date vădit false precum că, Consiliul local a decis de a forma instituția publică de interes local pentru organizarea activităților de salubritate a „Eco-Tîmțăreni” cu transmiterea în gestiune terenului cu nr. cadastral XXXXX, pentru depozitarea deșeurilor, iar în baza extrasului Deciziei Consiliului Local Tîmțăreni cu 09/09 din 06 decembrie 2012, cu date vădit false, semnat de către secretara consiliului Alexandrina Tucan, a fost înregistrată întreprinderea publică „Eco-Tîmțăreni” cu genul de activitate înființarea depozitelor de deșeurii și administrarea acestora, ceea ce contravine intereselor populației acestei comune.

Instanța de fond a constatat că acțiunile lui Ion Mastac de către organul de urmărire penală au fost încadrate juridic în baza prevederilor art.42 alin.(3), art.332 alin.(1) Cod penal, individualizată prin „organizarea de către o persoană publică înscrierea în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale”.

La fel, instanța de fond a stabilit că tot Ion Mastac se învinuiește în aceia că exercitând funcția de Primar al s. Tîmțăreni, r-nul Anenii Noi, fiind persoană publică în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Cod penal, căreia prin alegere i-au fost acordate drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorităților publice, încălcând grav prevederile legislației în vigoare, a săvârșit infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu în interese personale, acțiuni care au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege

ale persoanelor fizice și anume în următoarele circumstanțe: exercitând funcția de Primar al s. Tîntăreni, r-nul Anenii Noi, fiind persoană publică și fiind autoritate reprezentativă a populației unității administrativ- teritoriale și executivă a Consiliului Local, fiind obligat în virtutea funcției deținute și art. 29 alin. (1) lit. t) al Legii Republicii Moldova nr. 436 din 28 decembrie 2006 „privind Administrația Publică Locală”, de a constata încălcările legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, să ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, de a sesiza organele de drept, a ignorat cerințele legislației în vigoare, și anume Cauza Tucan & Mastac - art.328, 42 și 332 Cod penal 7 cunoscând cu certitudine, că la ședința Consiliului Local a com. Tîntăreni, din 06 decembrie 2012, de către Consilierii Locali s-a adoptat decizia de a forma instituția publică de interes local pentru organizarea activităților de salubritate „Eco Clear” și constatând că această instituție nu poate fi înregistrată la Camera de înregistrare și la Ministerul Justiției, deoarece în denumirea instituției sunt prezente două cuvinte de origine străină, în mod abuziv, contrar atribuțiilor de serviciu, fără avizul și înștiințarea Consiliului local, unilateral, din interes personal, exprimat în ridicarea autorității sale față de consăteni, a decis de a forma instituția publică de interes local pentru organizarea activităților de salubritate cu denumirea „Eco – Tîntăreni” cu transmiterea în gestiune terenului cu nr. cadastral XXXXX pentru depozitarea deșeurilor, întreprindere care ulterior a și a fost înregistrată la indicația acestuia.

Astfel, primarul Ion Mastac se învinuiește că a diminuat autoritatea Consiliului local, care potrivit art. 14 alin. (2) lit. e), h) al Legii Republicii Moldova nr. 436 din 28 decembrie 2006, „privind Administrația Publică Locală”, are competența de a decide atribuirea și propune schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), decide înființarea instituțiilor publice de interes local, cauzând astfel daune în proporții considerabile intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale mai multor locatari a com. Tîntăreni (776 de persoane), care și-au exprimat dorința de a nu redeschide gunoiștea din apropierea satului.

Instanța de fond a constatat că acțiunile lui Ion Mastac în epizodul descris, organul de urmărire penală le-a încadrat juridic în baza prevederilor art. 328 alin.(1) Cod penal, individualizată prin „săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, care au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice”.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței atacate, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: a o recunoaște pe Alexandrina Tucan vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal și în baza art. 60 lit. a) Cod penal, a o libera de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție; a-l recunoaște pe Ion Mastac vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 332 alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal și a-i stabili pedeapsa după cum urmează: în baza art. 42 alin. (3), art. 332 alin. (1) Cod penal - închisoare pe un termen de 1 an în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în administrația publică locală pe un termen de 3 ani; în baza art. 328 alin. (1) Cod penal - închisoare pe un termen de 2 ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în administrația publică locală pe un termen de 3 ani; în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total, a-i stabili definitiv lui Ion Mastac pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în administrația publică locală pe un termen de 3 ani.

3.1. În motivarea cererii de apel, procurorul a menționat că:

- probele administrate în respectiva cauză penală demonstrează cu certitudine vinovăția inculpaților;

- expunerea detaliată în conținutul învinuirii formulate a actelor normative și a atribuțiilor profesionale stipulate, în corespundere cu care inculpații urmau să-și desfășoare activitatea profesională și în dependență de care au comis faptele prejudiciabile, cu certitudine stabilesc argumentele acuzării referitor la acuzațiile formulate;

- raportând împrejurările de fapt și cele de drept din speță, la aspectul doctrinarul componentei „excesului de putere”, a menționat că prin învinuirea formulată în rechizitoriu, acuzarea s-a referit la atribuțiile funcționale, puse în sarcina inculpatului, Ion Mastac, în baza cărora acesta urma să acționeze la constatarea încălcărilor legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, să ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, de a sesiza organele de drept, a ignorat cerințele legislației în vigoare;

- Alexandrina Tucan, cunoscând cu certitudine că la ședința la care a participat în calitate de secretară a Consiliului sătesc, nu s-a adoptat decizia de a separa imobilul școlii, nu s-a discutat chestiunea de a repartiza întreprinderii noi formate careva teren și nu s-a discutat ca unul din domeniul întreprinderii să fie depozitarea deșeurilor, contrar obligațiilor

de serviciu, a introdus date vădit false în procesul verbal al ședinței și deciziile anexe la procesul- verbal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.05.2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror și menținută fără modificări sentința.

5. Nefiind de acord cu decizia, a declarat recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, iar prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29.11.2017, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, a fost casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.05.2017 și a fost dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21.06.2018, a fost admisă cererea de apel depusă de către procuror, a fost casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Alexandrina Tucan a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală, din motivul expirării termenului de prescripție.

Ion Mastac a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 332 alin. (1) Cod penal, fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală, din motivul expirării termenului de prescripție.

A fost încetat procesul penal de învinuire a lui Ion Mastac de comitere a infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta acestuia constituie contravenție.

Ion Mastac a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.313 Cod contravențional, fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere contravențională, din motivul expirării termenului de prescripție.

7. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpații Alexandrina Tucan și Ion Mastac, iar prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05.03.2019, a fost admis recursul ordinar declarat de către inculpații Alexandrina Tucan și Ion Mastac, a fost casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21.06.2018 și a fost dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2019, a fost admis apelul declarat de către procurorul în Procuratura Anenii Noi, Dumitru Plamadeala, casată integral, inclusiv din

oficiu, în temeiul art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, sentința judecătorească Anenii Noi din 16.12.2016 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Tucan Alexandrina se recunoaște vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2) art.332 alin.(1) Cod penal, cu liberarea acesteia de răspundere penală din motivul expirării termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală.

Mastac Ion se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), art.332 alin.(1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală din motivul expirării termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală.

Se încetează procesul penal de învinuire a lui Mastac Ion în privința învinuirii de comitere a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta acestuia constituie contravenție.

Mastac Ion se recunoaște vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.313 Cod Contravențional, cu liberarea acestuia de răspundere contravențională din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

8.1. În motivarea soluției instanța de apel a indicat că prima instanță a conchis eronat că inculpatul Mastac Ion urmează a fi achitat de învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 332 alin.(1) și art. 328 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele componentelor de infracțiuni incriminate și că inculpata Tucan Alexandrina urmează a fi achitată de învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele componente de infracțiune incriminate.

În acest context, instanța de apel a considerat că acțiunile inculpatei Tucan Alexandrina se încadrează în baza art.42 alin.(2) art.332 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative „autorat la înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, săvârșite din interese personale”, iar acțiunile inculpatului Mastac Ion se încadrează în baza art.42 alin.(3), art.332 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative „organizarea de către o persoană publică a înscrierii în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale”.

De asemenea, instanța de apel a considerat că acțiunile inculpatului Mastac Ion nu se încadrează în baza art.328 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative „săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, care au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, precum

și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice”, așa cum le-a încadrat juridic organul de urmărire penală.

Cu referire la învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal, Colegiul penal consideră că acțiunile inculpatului Mastac Ion constituie contravenția prevăzută de art.313 Cod contravențional, adică „săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii”.

Pentru a ajunge la concluzia că acțiunile inculpatei Tucan Alexandrina se încadrează în baza art.42 alin.(2) art.332 alin.(1) Cod penal, iar ale inculpatului Mastac Ion se încadrează în baza art.42 alin.(3), art.332 alin.(1) Cod penal și a contravenției prevăzute de art.313 Cod contravențional, instanța de apel a verificat probele acumulate la cauza penală, care au fost cercetate de către prima instanță și anume: declarațiile martorului Ilovan Liuba (Vol. III, f.d.49-51, 145); declarațiile martorului Ilovan Cozma (Vol. III, f.d.52-53, 113); declarațiile martorului Îndoitu Vitali (Vol. III, f.d.55-56, 112); declarațiile martorului Donici Fiodor (Vol. III, f.d.58-59, 106); declarațiile martorului Danuța Igor; declarațiile martorului Grosu Liuba (Vol. III, f.d.70-73, 108); declarațiile martorului Ciorba Petru (Vol. II, f.d.76-77, 148-149); declarațiile martorului Croitor Diana (Vol. III, f.d.79-80, 117); declarațiile martorului Magurean Angela (Vol. III, f.d.84-85, 158-159); declarațiile martorului Paladi Claudia (Vol. III, f.d.82-83, 150-151); declarațiile martorului Majar Veaceslav (Vol. III, f.d.118-120); declarațiile martorului Tașciuc Anatoli (Vol. III, f.d.62- 63, 114); declarațiile martorului Furtuna Octavian (Vol. III, f.d.15, 107); declarațiile martorului Savan Alexandru (Vol. III, f.d.14, 137); procesul-verbal de ridicare a actelor din Primăria s. Țânțăreni din 09 aprilie 2013 (Vol. II, f.d.53); actele ridicate la data de 09 aprilie 2013 din Primăria s. Țânțăreni și anume: procesul-verbal nr. 09 din 06 decembrie 2012, Decizia 09/07 din 06 decembrie 2012, Decizia 09/09 din 06 decembrie 2012, procesul-verbal nr. 10 din 24 decembrie 2012 Decizia 10/02 din 24 decembrie 2012 (Vol. II, f.d.54-79); procesul-verbal de examinare a actelor 14 octombrie 2013 (Vol. II, f.d.80); procesul-verbal de ridicare a actelor de la OCT Anenii Noi din 15 august 2013 (Vol. II, f.d.138); procesul-verbal de examinare a actelor ridicate la 15 august 2013 (Vol. II, f.d.139); procesul-verbal de ridicare a actelor de înregistrare a IP „ECO Țânțăreni” de la Ministerul Justiției din 04 octombrie 2013 și actele ridicate (Vol. II, f.d.144-165); procesul-verbal de examinare a actelor ridicate la 04 octombrie 2013 (Vol. II, f.d.166).

Instanța de apel a considerat că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția inculpatei Tucan Alexandrina în privința comiterii infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2) art.332 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative „autorat la înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, săvârșite din interese personale”, precum și vinovăția inculpatului Mastac Ion în privința comiterii infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), art.332 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative „organizarea de către o persoană publică a înscrierii în documentele oficiale a unor date vădit false, acțiuni săvârșite din interese personale”.

De asemenea, din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția inculpatului Mastac Ion în privința comiterii contravenției prevăzute de art.313 Cod contravențional, adică „săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii”.

Cu referire la componența de infracțiune prevăzută de art.42 alin.(3), art.332 alin.(1) Cod penal, obiectul material al acestei fapte și, implicit, produsul infracțiunii l-a constituit procesul-verbal al ședinței și extrasul din decizia Consiliului com. Țânțăreni, r-nul Anenii Noi nr. 09/07 din 06.12.2012 privind separarea bunului imobil nr. cadastral XXXXX (Gimnaziul din s. Țânțăreni) în două bunuri imobile separate.

Reieșind din circumstanțele elucidate de instanța de apel, s-a constatat cu certitudine că chestiunea privind divizarea terenului școlii din com. Țânțăreni nu a fost adoptată prin decizia Consiliului com. Țânțăreni, iar inculpatul Mastac Ion a organizat prin intermediul inculpatei Tucan Alexandrina, care activa în calitate de secretar al consiliului local, de a înscrie în procesul-verbal al ședinței Consiliului Local din 06.12.2012 și în Decizia nr. 09/07 anexă la procesul-verbal, date false privind separarea bunului imobil nr. cadastral XXXXX (gimnaziul din s. Țânțăreni) în două bunuri imobile separate, iar în baza extrasului Deciziei Consiliului local Țânțăreni cu nr. 09/07 din 06.12.2012 cu date false, semnat de către secretara Consiliului, Tucan Alexandrina, bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX (gimnaziul din s. Țânțăreni) a fost separat în două bunuri imobile separate.

În speță, a avut loc o înscriere a datelor false în deciziile Consiliului com. Țânțăreni nr. 09/07 privind divizarea terenului școlii din com. Țânțăreni în două bunuri imobile separate și nr. 09/09 din 06.12.2012 privind transmiterea în gestiunea „Eco Țânțăreni” a terenului cu nr. cadastral XXXXX.

De asemenea, s-a stabilit că inculpata Tucan Alexandrina, cunoscând că la ședința la care a participat ca secretară a consiliului com. Țânțăreni, nu s-a adoptat decizia de a separa terenul școlii, nu s-a discutat chestiunea de a repartiza întreprinderii noi formate careva teren și nu s-a discutat ca unul din domeniul întreprinderii să fie depozitarea deșeurilor, contrar obligațiilor de serviciu, a introdus date false în procesul - verbal al ședinței și deciziile anexe la procesul - verbal, fapt confirmat de martorii audiați.

În acest context, instanța de apel a apreciat critic versiunea inculpatei Tucan Alexandrina precum că a avut loc o eroare tehnică, or s-a demonstrat că aceasta a conștientizat acțiunile sale.

Cu referire la pedeapsa care urmează a le fi aplicată inculpatei Tucan Alexandrina pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2) art.332 alin.(1) Cod penal și inculpatului Mastac Ion pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3) art.332 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a constatat că a expirat termenul prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art.60 alin.(1), lit. a) Cod penal, or infracțiunea în cauză este una ușoară, fiind prevăzută pedeapsa cu amendă în mărime de până la 500 unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani (sanctiune în vigoare la data comiterii infracțiunii - 06.12.2012).

În ceea ce privește încetarea procesului penal pornit în baza art. 328 alin. (1) Cod penal în privința lui Mastac Ion și încadrarea acțiunilor acestuia în baza art.313 Cod contravențional, Colegiul penal reține că prin „daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice” se înțelege vătămarea ușoară sau medie a integrității corporale sau a sănătății; leziunile corporale care nu implică un prejudiciu pentru sănătate; daunele materiale care nu ating proporțiile mari.

Dacă fapta de exces de putere sau depășire a atribuțiilor de serviciu nu implică producerea unor asemenea urmări, răspunderea poate fi aplicată în conformitate cu art. 313 Cod contravențional.

A mai menționat instanța de apel și faptul că prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 328 alin. (1) din Codul penal (excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu) (sesizările nr. 113g/2016 și nr. 8g/2017), a fost declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alineatul (1) al articolului 328 Cod penal. Totodată, Curtea a stabilit că până la instituirea de către legiuitor a unui prag valoric al daunelor esențiale și considerabile, mărimea acestora va constitui limitele

care se încadrează între daunele în proporții mici și daunele în proporții mari.

Instanța de apel a reținut că inculpatului Mastac Ion i se impută că ar fi cauzat daune considerabile intereselor publice și drepturilor și libertăților persoanelor din localitatea Țințăreni, însă, semnul calificativ „intereselor publice” urmează a fi exclus din învinuire.

Totodată, la materialele dosarului lipsesc probe care ar confirma cuantumul prejudiciului cauzat drepturilor și libertăților persoanelor din s. Țințăreni, fără ca partea acuzării să demonstreze cauzarea unui prejudiciu care să se încadreze între daunele în proporții mici și daunele în proporții mari în spiritul hotărârii Curții Constituționale nr. 22 din 27.06.2017.

În acest context, martorul Donici Fiodor a declarat că nu s-au adus daune comunității în urma emiterii deciziei referitoare la întreprinderea pentru salubritatea comunei, iar martorii Ciorba Petru, Paladi Claudia, Magurean Angela, Tașciuc Anatoli, Furtună Octavian și Savan Alexandru nu au menționat despre careva daune. În acest context, deși martorul Danuța Igor a afirmat că i s-a lezau drepturile, acesta nu a menționat în ce anume ar consta lezarea drepturilor sale. 53. Totodată, dat fiind că s-a stabilit că fapta ilicită există, dar lipsesc urmările prejudiciabile, Colegiul penal consideră că fapta inculpatului Mastac Ion constituie contravenția prevăzută de art.313 Cod contravențional.

Astfel, reieșind din cele elucidate, instanța de apel a conchis de a încetează procesul penal de învinuire a lui Mastac Ion în privința învinuirii de comitere a infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta acestuia constituie contravenție și Mastac Ion se recunoaște vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.313 Cod Contravențional, după semnele calificative „săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii”.

Totodată, acesta urmând a fi liberat de răspundere contravențională din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, or conform art.30 alin.(2) Cod contravențional (în redacția în vigoare la data comiterii contravenției), termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de trei luni.

9. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2019, a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpații Mastac Ion și Tucan Alexandrina, prin care invocând ca temei pentru recurs ordinar prevederile

art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, au solicitat casarea deciziei, cu menținerea sentinței;

9.1. În motivarea cererii de recurs ordinar, inculpații au menționat că:

- motivarea hotărârii instanței de apel este una formală în care doar descrie fapta, probele administrate în respectiva cauză penală, fără a face o analiză amplă;

- instanța de apel urma să își motiveze clar și să indice cu certitudine calitatea fiecărui participant, or, dacă inculpatului iau fost calificate acțiunile conform prevederilor art. 42 alin. (3) Cod penal, care prevede calitatea de organizator, instanța urma să țină cont că participația este cooperare cu intenție a două sau mai multe persoane la săvârșirea unei infracțiuni. Participația penală există numai atunci când s-a cooperat cu intenție și este condiționată de săvârșirea faptei cu intenție de cel puțin 2 persoane, astfel instanța de apel calificând acțiunile inculpatului Ion Mustac, stabilește gradul de participare la infracțiune a inculpatului drept organizator, fără a stabili gradul de participație a inculpatei Alexandrina Tucan. În consecință, instanța de apel a pronunțat o hotărâre contradictorie și nemotivată, contrară prevederilor art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului;

- inculpata Alexandrina Tucan se învinuiește de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal „fiind instigată de primarul localității Ion Mastac”, însă, în învinuirea inculpatului nu este indicat precum că ultimul a instigat-o pe Alexandrina Tucan în comiterea infracțiunii, dar a organizat prin intermediul secretarei consiliului local Alexandrina Tucan de a înscrie în procesul-penal date vădit false;

- instanța de apel în motivarea deciziei indică două poziții contradictorii și anume că „(...) semnul calificativ „intereselor publice” trebuie exclus din învinuire”, pe când instanța de apel recalificând acțiunile inculpatului Ion Mastac de la 328 alin. (1) Cod penal, la art. 313 alin. (1) Cod contravențional, pe motiv că fapta acestuia constituie contravenție a indicat că „Ion Mastac a comis contravenția prevăzută de art. 313 Cod Contravențional, individualizată prin: săvârșirea unei acțiuni care depășește în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii”. În consecință, instanța de apel prin decizia pronunțată a susținut două poziții care sunt total contradictorii, încălcând astfel dreptul la un proces echitabil al inculpaților, or, motivarea instanței trebuie să fie clară și să ofere inculpaților siguranța că au fost auziți (a se vedea cauza Fomin vs Moldovei din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06). Practica CEDO este constantă " motivarea unei decizii judiciare este strâns

legată de preocupările privitoare la asigurarea desfășurării unui proces echitabil, aceasta permițând respectarea dreptului la apărare. Motivarea este indispensabilă însăși calității actului de justiție și constituie o pavază împotriva arbitrarului.”;

- instanța de apel a audiat în calitate de martori doar pe Furtună Octavian, Donici Tudor or în speță instanța de apel eronat a luat în calcul declarațiile martorilor Cozma Ilovan, Fiodor Donici, Igor Danuța, Liuba Grosu, Diana Croitor, Angela Magurean, Claudia Paladi, Veaceslav Majar și Octavia Furtună, or aceștia nu au fost audiați repetat în instanța de apel, iar declarațiile în instanța de fond au fost apreciate drept probe care nu demonstrează vinovăția recurenților;

- învinuirea înaintată este imprecisă și neclară, or, nu a fost demonstrat interesul personal pe care l-au avut la momentul falsificării actelor administrative. Precum na fost demonstrat cum recurenții " au pus în dificultate procesul de instruire și învățatură a elevilor Gimnaziului." prin acțiunile sale. Blocul vechi de o perioadă îndelungată nu mai este în folosință pentru instruirea elevilor. Consiliul raional Anenii Noi n-a intervenit nici cum în situația în care n-a primit în gestiune ambele blocuri, astfel manifestând acordul tacit cu decizia comunității Țințăreni;

- instanța de apel fără a demonstra prezența elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 332 Cod penal, or, interesul personal indicat de către instanță și anume exprimat în ridicarea autorității sale față de consăteni, potențiali alegători la următoarele alegeri, nu a fost probat, iar instanța a omis să dezvăluie din care motive a ajuns la această concluzie;

- poziția instanței de apel referitoare la prezența elementului obligatoriu pentru confirmarea componentei de infracțiune prevăzute la art.328 alin.(1) Cod penal - ...a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, sânt doar niște afirmații nefondate pe situația de fapt și nu reflecta starea reală a lucrurilor;

- prima instanță a examinat cauza minuțios și aprofundat, cercetând fiecare probă la justa ei valoare, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității, corect concluzionând că probele administrate pe cauză de către partea acuzării comportă o doză de incertitudine și neclaritate asupra vinovăției inculpaților în comiterea faptelor incriminate prin actul de învinuire. Prin urmare, prima instanță corect a ajuns la concluzia că pe cauza penală dedusă judecării nu există probe suficiente care ar dovedi incontestabil vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate;

- prima instanță corect a invocat prevederile art.8 alin. (3) Cod de procedură penală, potrivit cărora concluziile despre vinovăția persoanei de

săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului.

10. Referință asupra recursului ordinar declarat nu a fost depusă.

11. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol. În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Potrivit textului recursului declarat, Colegiul atestă că inculpații invocă în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și de apel în cazul, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Referitor la temeiul de recurs invocat de recurenți și anume pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, decizia cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În acest sens, Colegiul penal lărgit atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel, judecând cauza a ținut cont de prevederile art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a verificat și a cercetat probele sub toate aspectele, apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, și întemeiat a ajuns la concluzia de a-i recunoaște vinovați pe inculpații Tucan Alexandrina și Mastac Ion, de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin.(2), (3) și art. 332 alin.(1) Cod penal, cu liberarea acestora de răspundere penală din motivul expirării termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală, precum și încetarea procesului penal în privința inculpatului Mastac Ion în privința învinuirii de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta acestuia constituie contravenție, cu recunoașterea acestuia vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional, cu liberarea acestuia de răspundere contravențională din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Astfel, Colegiul conchide că este întemeiată concluzia instanței de apel precum că, învinuirea înaintată inculpaților este confirmată prin probe pertinente și concludente, care în ansamblu dovedesc indubitabil vinovăția acestora.

Este corect argumentată și concluzia instanței de apel precum că acțiunile inculpaților Tucan Alexandrina și Mastac Ion întrunesc elementele infracțiunii în baza cărora le-a fost înaintată învinuirea de către acuzatorul de stat și anume infracțiunile prevăzute de art. 42 alin.(2), (3), 332 alin.(1), 328 alin.(1) Cod penal.

La fel, instanța de apel corect a constatat că, prima instanță n-a dat o apreciere juridică corectă probelor analizate, cu toate că hotărârea emisă vine în contradicție cu probele analizate și apreciate de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și care demonstrează cu certitudine vina inculpaților Tucan Alexandrina și Mastac Ion în comiterea infracțiunilor înscrinate și care combat poziția primei instanțe inclusiv și argumentele inculpaților precum că fapta comisă nu întrunește elementele componentelor de infracțiuni înscrinate.

În acest sens, instanța de recurs atestă că instanța de apel întemeiat a ajuns la concluzia că întreaga sistemă de probe enumerate și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul comiterii de către Tucan Alexandrina a infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin.(2), 332 alin.(1) Cod penal și de către Mastac Ion a infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin.(3), 332 alin.(1) și art. 328 alin.(1) Cod penal, iar prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia de al achitat pe Mastac Ion de învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 332 alin.(1) și art. 328 alin. (1) Cod penal, și de a o achita pe inculpata Tucan Alexandrina de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele componenței de infracțiune incriminate.

Așadar, Colegiul penal lărgit atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpaților.

Subsecvent instanța de apel, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de părți, decizia contestată cuprinzând motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 8.1. din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond, or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o instanță de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Generalizând cele enunțate, Colegiul penal lărgit, apreciază ca justificate concluziile instanței de apel, privind constatarea vinovăției inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate acestora, nefiind stabilite careva erori de drept, care a-r genera necesitatea intervenirii instanței de recurs în hotărârea atacată.

În concluzie, Colegiul penal lărgit statuează, că în cauza dată criticile recurențelor sub aspectul temeiurilor de casare, invocate în recursul ordinar declarat, sunt nefondate, fiind axate pe mențiuni de ordin general, ce poartă

caracter de dezacord din punctul său de vedere, care în esență nu conține o expunere concretă a temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală cu o motivare suficientă pentru a convinge instanța de recurs despre necesitatea temeinică de a interveni în hotărârile atacate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul declarat în cauză este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

12. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către inculpații Tucan Alexandrina și Mastac Ion, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Tucan Alexandrina XXXXX și Mastac Ion XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 30 decembrie 2020.

Președinte

Boico Victor

Judecători

Țurcan Anatolie

Burduh Victor

Stratulat Galina

Bejenaru Iurie